

Opinie - Hongerstaking voor een menswaardig bestaan (23.3.12)

De hongerstakers in Brussel verwachten een verblijfs- en werkvergunning van de staatssecretaris. Wij steunen hen en vragen een parlementair debat over de oorzaken van de verplichte migratie.

Op dit ogenblik zijn 23 vluchtelingen nog steeds in hongerstaking in Brussel; al 67 dagen. Dokter Rita Van Obberghen publiceerde op haar blog op “dewereldmorgen” en in de krant (DS 20-mrt-2012) een open brief gericht aan Maggie De Block, staatssecretaris voor migratie. Daarin schetst de dokter de erbarmelijke toestand waarin de hongerstakers zich bevinden en vraagt ze de Staatssecretaris om eens te komen kijken, om met hen te komen praten, en hen te komen uitleggen wat er verkeerd is met hun droom om een waardig leven te willen leiden.

Zij vragen geen financiële steun van het OCMW maar de toelating om te werken. Toen ik enkele dagen geleden nog bij de hongerstakers was kon ik zelf vaststellen hoe verzwakt deze mensen zijn en hoe erg hun lijden is. Al 38 keer waren er mensen afgevoerd naar het hospitaal en telkens kwamen ze terug om hun actie verder te zetten. De vraag van de dokter aan de staatssecretaris om ter plaatse te komen is dus meer dan verantwoord. Gelukkig zijn er nog bewonderenswaardige mensen zoals deze dokter en ander vrijwilligers, die zich het lot van deze lijdende mensen aantrekken. Hopelijk doet de staatssecretaris dat ook.

Ik hoop daarom dat Mevrouw Maggie De Block op hun verzoek dringend zal ingaan. Er zullen natuurlijk weer mensen zijn die zullen verkondigen dat men geen contact mag hebben met hongerstakers omdat een hongerstaking een onverantwoord actiemiddel is en een vorm van chantage.

Als men bedoelt dat een hongerstaking een drukingsmiddel is, dan is dat juist. Laten we nochtans eerlijk wezen, drukking of chantage wordt er in het gewone leven dagelijks uitgeoefend, misschien het meest door politici.

Voor mensen die actie voeren voor een menswaardig leven is een hongerstaking wel een gerechtvaardigd actiemiddel. Al zou ik het niemand aanraden.

Ik begrijp wel dat men van mening kan verschillen over het actiemiddel “hongerstaking” zoals men ook over andere zaken van mening kan verschillen. Zo kan men voor of tegen abortus zijn, voor of tegen een staking, voor of tegen privatiseringen, enzovoort.

Ik kan zelfs begrijpen dat de staatssecretaris naar de hongerstakers zou gaan ook om uit te leggen waarom ze beslist om de meeste mensen zonder papieren niet te regulariseren en ze geen verblijfs- en werkvergunning te geven. Of het een wijze en rechtvaardige beslissing is is een andere zaak maar het is wel haar goed recht om dat te beslissen. Zij kan dit doen op basis van haar discretionaire bevoegdheid die de wet haar verleent. Dit wil zeggen dat zij op eigen interpretatie van het dossier en zonder criteria, en dat blijft voor mij nog steeds willekeurig, mensen zonder papieren kan regulariseren.

Maar daardoor zou ze in dit concreet geval, op basis van de gezondheidstoestand van de hongerstakers, een verblijfsvergunning om medische redenen kunnen geven. Aangezien de vorige ministers van asiel en migratie, ook haar huidige voogdijminister Annemie Turtelboom, dit in het verleden ook reeds hebben toegepast, kan dit bijgevolg ook nu geen probleem zijn. Het is een menselijke oplossing voor deze situatie.

Maar is hun hongerstaking dan niet hun eigen schuld en hun eigen keuze?

Ja het is hun eigen beslissing, maar een vrije keuze hebben ze niet. Ook als buitenstaanders dit niet begrijpen is het wel zo dat de meeste mensen zonder papieren niet terug kunnen naar hun land. Daar wacht de meesten een onmenselijk bestaan ingevolge extreme armoede of oorlog of vervolging. Dan spreken we nog niet van de onmenselijke morele druk aangezien hun families enorme financiële offers hebben gebracht om hen naar het Westen te laten vluchten. Verder leven in België in de illegaliteit met de dagelijkse stress om willekeurig te worden opgepakt, even willekeurig te worden opgesloten of te worden uitgewezen is ook niet langer een optie.

Verder werk in het zwart zoeken om zo te overleven, is dat evenmin. De ellende van de uitbuiting en onzekerheid is voor hen niet langer houdbaar.

Mensen zonder papieren voeren daarom eerst allerlei andere acties zoals brieven schrijven, manifestaties of onderhouden aanvragen die bijna nooit worden ingewilligd. Dit alles geeft nooit enig resultaat en daarom gaan ze nadien uit wanhoop, maar vastberaden, in hongerstaking. Ze hebben geen keuze. Het is kiezen tussen de pest en de cholera. Hongerstaking is voor hen geen doel maar een wanhoopsdaad in de hoop een nieuw leven te bekomen in België.

Ik zelf ben verschillende keren mee in hongerstaking gegaan om hen te steunen. Ik weet hoe hard en moeilijk het is en zag mensen lijden en hopen.

Maar steeds zat ik met dat dubbel gevoel: afkeer van zo'n actie omwille van de aftakeling en enorm begrijpend voor hen die tot deze wanhoopsdaad verplicht waren. Tezelfdertijd heb ik steeds proberen te bemiddelen en te onderhandelen voor een minnelijke regeling. Meestal is dat gelukt omdat de minister en dienst Vreemdelingenzaken uiteindelijk toch de nodige menselijkheid opbrachten.

Ik hoop dan ook uit de grond van mijn hart dat het ook voor deze hongerstakers het geval zal zijn.

Daarnaast moet er eindelijk dringend een debat komen over de **oorzaken van het verplicht vluchten**. Het is nogal pervers dat het Westen, de VS en andere rijke landen omzeggens niets doen aan de ellende in de wereld, maar wel wapens leveren aan strijdende partijen en dikwijls zelf ter plaatse oorlog voeren. Daardoor alleen al zijn er miljoenen mensen op de vlucht. Iedereen is het er nochtans over eens dat elke mens, waar ook ter wereld, het recht heeft op een waardig leven. Daaruit volgt dat iedereen die een onmenswaardig leven heeft het recht of zelfs de plicht heeft om zijn dorp, gewest of land te ontvluchten om voor hem en zijn gezin een plek te zoeken waar zij wel een menswaardig leven kunnen leiden. Deze vlucht is zelfs een universeel mensenrecht.

De rijke landen in deze wereld kunnen nochtans zorgen dat de meesten van de miljoenen vluchtelingen niet verplicht moeten vluchten. Daarvoor moeten ze de oorzaken van de verplichte migratie wegwerken. Zij moeten zorgen voor een beleid van duurzame ontwikkeling op sociaal, economisch, financieel en ecologisch vlak. Zij moeten ook een beleid voeren van vrede en ontwapening en een strijd tegen de armoede in de wereld.

Daarover is dringend een debat nodig. Zonder die oplossingen zullen de vluchtelingen blijven komen. Welk parlementslid steekt hiervoor zijn nek uit?

Pol Van Camp

Eerder verschenen op de website van 'Recht op Migratie' (zie onderstaande link).

Links

[Recht op Migratie](#)